KUTSESTANDARD

Tööhügieenik, tase 6

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Tööhügieenik, tase 6	6

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Tööhügieenik on spetsialist, kes aitab kaasa tervisliku ja ohutu töökeskkonna loomisele, eesmärgiga ennetada kutsehaigusi ja tööga seotud haigestumisi ning säilitada ja edendada töötaja tervist ja töövõimet. Tööhügieenik tuvastab riskianalüüsi abiga töökeskkonna ohutegurid ja mõõdab ise või korraldab ohutegurite parameetrite mõõtmised. Ta hindab töökeskkonna (eelkõige füüsikaliste, keemiliste ning bioloogiliste) ohutegurite võimalikku mõju töötajate tervisele ning nõustab tööandjaid ja töötajaid tervist säästvate töötingimuste loomisel. Tööhügieenik lähtub oma tööülesannete täitmisel heast tavast.
A.2 Tööosad
2.1 Ettevalmistav töö riskianalüüsi läbiviimiseks 2.2 Töökeskkonna ohutegurite väljaselgitamine ja esmane hindamine 2.3 Töökeskkonna ohutegurite mõõtmine ning mõõtmistulemuste analüüsimine 2.4 Töökeskkonna riski hindamine ja ohjamine 2.5 Tööandja ja töötajate nõustamine
A.3 Töö keskkond ja eripära
Vastavalt töökeskkonna eripärale võivad tööhügieeniku tööülesanded varieeruda. Töö on loova iseloomuga. Võib esineda töötamist välitingimustes, kokkupuuteid töökeskkonna ohuteguritega. Tööhügieenik järgib oma töös kutse-eetika põhimõtteid, hoides oma tegevuse tõttu teatavaks saanud tootmis- ja ärisaladust ning tagades töötajate tervise- ja eraeluandmete konfidentsiaalsuse.
A.4 Töövahendid
Tööhügieeniku töövahendid on töökeskkonna ohutegurite mõõtmiseks, tööprotsessi jäädvustamiseks ja dokumenteerimiseks vajalikud vahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Olulised on kirjalik ning suuline eneseväljendusoskus, loovus, objektiivsus, sihikindlus, organiseerimis- ning koostöövõime, iseseisvus, analüüsivõime, vastutustunne.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Kõrgharidus tööhügieeni erialal või muu kõrgharidus ja vastavus tööhügieeniku kutsestandardi nõuetele.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Ametinimetus on tööhügieenik.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1 – B.2.6 tõendamine

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Ettevalmistav töö riskianalüüsi läbiviimiseks	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1) selgitab välja ettevõtte tegevusvaldkonna ja spetsiifika, millest lähtuvalt kogub informatsiooni võimalike töökeskkonna ohutegurite kohta, kasutades erinevaid infoallikaid 2) lähtuvalt töökeskkonnast, kogutud teabest ja olemasolevatest vahenditest, valib töökeskkonna riskianalüüsi meetodi(d) ning otsustab teiste spetsialistide kaasamise 3) töökeskkonna riskianalüüsi tegemiseks kaasab tööandjate ja töötajate esindajaid lähtuvalt ettevõtte tegevusvaldkonnast ja tööspetsiifikast.	
Hindamismeetodid: Portfoolio ja intervjuu või riskianalüüsi praktiline ülesanne	
B.2.2 Töökeskkonna ohutegurite väljaselgitamine ja esmane hindamine	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) selgitab välja töökeskkonna ja tööprotsessi ohutegurid ning ohustatud töötajad, kasutades erinevaid meetodeid (küsitlus, vestlus, vaatlus, mõõtmised jm) ; 2) annab esmase hinnangu ohutusjuhenditele, lähtudes töö iseloomust ja kasutatavatest töövahenditest; 3) hindab kemikaali kasutamise vastavust kemikaali ohutuskaardile; 4) hindab tehtava töö ja kasutatava töövahendi vastavust ohutusjuhendile; 5) annab esmase hinnangu ettevõtte töökeskkonnale ja töökorraldusele, arvestades tuvastatud ohutegureid ja nendega kokku puutuvate töötajate hulka ja kokkupuute aega, rakendatavaid ohutusabinõusid ning töökorralduse eripärasid; 6) otsese ohu ilmnemisel töötaja elule ja tervisele teeb tööandjale kohese ettepaneku ohu kõrvaldamiseks; 7) otsustab kogutud teabe alusel, milliseid töökeskkonna ohutegurite parameetreid tuleks mõõta või määrata; 8) otsustab, milliseid spetsialiste töökeskkonna ohutegurite hindamisse kaasata.	
Teadmised: 1) töökeskkonna ohutegurite parameetrite mõõtmise või määramise meetodid.	
Hindamismeetodid: Portfoolio ja intervjuu või riskianalüüsi praktiline ülesanne	
B.2.3 Töökeskkonna ohutegurite mõõtmine ning mõõtmistulemuste analüüsimine	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) valib vajalikud tingimused ja mõõtmisvahendid töökeskkonna ohutegurite parameetrite määramiseks ja mõõtmiseks; 2) korraldab mõõtmist vajavate töökeskkonna ohutegurite parameetrite mõõtmisi ja dokumenteerib saadud tulemused; 3) hindab mõõtmistulemuste põhjal ohutegurite võimalikku mõju töötajate tervisele.	
Teadmised: 1) füüsikaliste, keemiliste ja bioloogiliste ohutegurite parameetrite mõõtmis- ja määramismeetodid ning proovivõtu-, mõõtmis- ja katsevahendid; 2) mõõtemääramatuse sisu ja arvutamise põhimõtted; 3) töökeskkonna ohutegurite parameetrite kehtivaid piirnormid; 4) mõõtmisprotokolli koostamise põhimõtted;	
Hindamismeetodid: Portfoolio ja intervjuu või riskianalüüsi praktiline ülesanne	
B.2.4 Töökeskkonna riski hindamine ja ohjamine	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) hindab füüsikalistest, keemilistest ja bioloogilistest ohuteguritest tulenevat terviseriski ning pakub välja sobivad meetmed nende ohutegurite mõju vältimiseks või vähendamiseks; 2) määrab ohutegurite riskitasemed vastavalt riskihindamise meetodile	

3) dokumenteerib töökeskkonna riskianalüüsi tulemused ja parendusettepanekud, arvestades riskianalüüsi dokumenteerimise põhimõtteid.
Teadmised: 1) inimese anatoomia, füsioloogia ja psühholoogia põhiteadmised 2) töökeskkonna riskitegurite seosed terviseriskide ning tervisekahjustustega (sh. kutsehaigused, tööst põhjustatud haigused)
Hindamismeetodid: Portfoolio ja intervjuu või riskianalüüsi praktiline ülesanne

B.2.5 Tööandja ja töötajate nõustamine	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1) teavitab tööandjaid ja töötajaid töökeskkonna ohuteguritest ja nende võimalikust mõjust tervisele; 2) nõustab tööandjaid ohutusmeetmete kavandamisel ja rakendamisel terviseriskide vältimiseks või vähendamiseks füüsikaliste, keemiliste ja bioloogiliste ohutegurite osas; 3) nõustab tööandjaid ja töötajaid töövahendite ning isikukaitsevahendite valikul ja kasutamisel; 4) nõustab tööandjat töötervishoiu- ja tööohutusalaste juhendite ja dokumentatsiooni koostamisel; 5) nõustab tööandjat töökeskkonna riskianalüüsi tulemuste alusel kirjaliku tegevuskava koostamisel; 6) nõustab tööandjat töötervishoiu- ja tööohutusalase juhendamise ning väljaõppe korraldamisel.	
Teadmised: 1) erinevad teabe levitamise võimalused, esitlustehnikad; 2) tööga seotud tervisekahjustuste ennetusmeetmed; 3) töökoha tervisedenduse põhimõtted; 4) töötervishoiu- ja tööohutusalaste ohutusjuhendite koostamise põhimõtted; 5) töökeskkonna riskianalüüsi tegevuskava koostamise põhimõtted; 6) töötajate juhendamise ja väljaõppe nõuded töökohal.	
Hindamismeetodid: Portfoolio ja intervjuu või riskianalüüsi praktiline ülesanne	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.6 Tööhügeenik, tase 6 kutset läbiv kompetents	**EKR tase 6**
Teadmised: 1) töökeskkonna mitmesugused (eelkõige füüsikalised, keemilised ja bioloogilised) ohutegurid 2) tõenduspõhised erialased teabeallikad 3) suhtlemistehnikad 4) eesti keel tasemel B2, üks võõrkeel tasemel A2 5) töökeskkonna riskianalüüsi meetodid 6) töötervishoiu ja -ohutuse seadustik, standardid ja hea tava/ Eesti Vabariigi töötervishoiu ja tööohutusega seonduvad õigusaktid ning Eesti ja Euroopa Liidu vastavaid standardid 7) mitmesugused töökeskkonna uurimise ja hindamise meetodid 8) töökeskkonna ohutegurite mõjud töötajate tervisele ja keskkonnale, sh erinevate ohutegurite koosmõju 9) arvuti kasutamise põhimõtted ja andmetöötluse programmid 10) kutsehaiguste ja tööga seotud haiguste tekkepõhjused	
Hindamismeetodid: Läbivat kompetentsi hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	05-28092011-5.1/1k

2. Kutsestandardi koostajad	Karmo Maandi, Terviseamet Mari Järvelaid, Terviseamet Irma Nool, Terviseamet Kadri Laugen, Terviseamet Argo Soon, SA Archimedes Hubert Kahn, OÜ Preventme Rauno Piirsalu, Sotsiaalministeerium Alar Seiler, Maaülikool Marina Järvis, Tallinna Tehnikaülikool Marit Ilves, Tallinna Tehnikaülikool Viive Pille, PERH, Tallinna Tehnikaülikool
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tervishoiu ja Sotsiaaltöö Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	7
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	28.09.2011
6. Kutsestandard kehtib kuni	27.09.2016
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2263 Töötervishoiu ja tööohutuse tippspetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Occupational hygienist, level 6
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	